

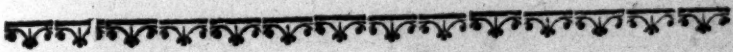

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ERYSIPELATE.

DISSEMINATIO MEDICA

IN AUCUSTIA

ERYTHREATA

ANNUENTIS NUMERIS

Ex Augustinae Universitatis studium

D. GUILIELMUS ROBERTSON S. T. P.

ACADEMIAE EDINBURGHENSIS

PROFESSOR

ACADEMIAE SENATUS ACADEMICI

EX POSSESSIONE FACULTATIS MEDICAE

PRO GRADU DOCTORATUS

EXAMINIS IN MEDICIS HONORIS AC

DATE ET RECIPERE CONSEQUENTUR

Proctorum examini subiecti

JOHANNES MCULLY

H. B. R. N. D. S.

Ex Augustinae Universitatis

ANNO DOMINI

Ad diem 11. Jan. post inaugurationem

EDINBURGH

ABRAHAM SMELLIE

Academicae Typographiae

WILKIE

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
ERYSIPELATE,

QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JOANNES M'CULLY,
HIBERNUS,

Ο' βιος βροτοῖς ἄδηλος.

ΑΝΑΚ. ΩΔΚ, ΜΑ

Ad diem 24. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,XC.

RECEIVED MEDICAL

DEPT. OF HEALTH

ROBERT STEWART
PATENT

MAR 20 1901

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

28

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

U.S. DEPT. OF HEALTH

RECEIVED MEDICAL

U.S. DEPT. OF HEALTH

Amico libertatis impavido

Honorabili

ROBERTO STEWART,

De

Mount Stewart,

In

Comitatu Dunensi;

Ob

Virtutes omnigenas,

Nec non

Vim ingenii, atque acumen,

Hanc dissertationem,

Parvum ut testimonium

Observantiae

Et

Existimationis,

Sacrum esse

Voluit

A U C T O R.

Amico librum impendio

Hugoboni

ROBERTO STEWART

LIBRARY

1890

10

1890

1890

1890

1890

1890

1890

1890

1890

1890

1890

1890

1890

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ERYSIPELATE.

DEFINITIO.

SYNOCHA duorum ^{vel} ~~et~~ trium die-
rum, plerumque cum somnolentia,
saepe cum delirio. In aliqua cutis parte,
saepius in facie, Phlogosis Erythema*.

A HISTORIA.

* Culleni Nosol. G. XXXI.

2 DE ERYSIPELATE

HISTORIA.

Morbus hicce, veluti caetera exanthemata, plerumque cum solitis Pyrexiarum notis, incipit.

Primum omnium debilitas; horror, dolor capitis, dorsi lumborumque, nausea, sitis, atque interdum vomitus, invadunt. Ardor deinde febrilis excipit; quo quidem manente, pulsus arteriarum semper est citatus, saepe plenus durusque; somnolentia quoque, coma nonnunquam, deliriumque adsunt. His vero unum scilicet, duos, tresve dies ad summum durantibus, tum demum pustulae oriuntur dolentes, eaeque cum tali partium rubore, qui pressu facile abeat.

abeat. Eaeque denique ex una sede in aliam saepe migrare solent.

Ista profecto indicia saepissime, verum alia pro parte alia, quam malum occupat, obversantur.

Si quidem facies tentata fuerit, tum palpebrae adeo intumescunt, ut visus luce non admissa ferietur. Quamplurimae simul vesiculae oboriuntur, unde talis exit ichor, ut odore suo facile dignosci queat.

Papulae frequenter per pericranium, aliquando etiam ad cervices usque serpunt. Summa interdum cutis livida, raro altius fit itidem.

Inflammatiō,

4 DE ERYSIPELATE.

Inflammatio, febris, ruborque post dies octo decemve paulatim desinunt; ex istis faciei partibus, et ubi vesiculae, et ubi non fuerunt, squamulae complures decidunt; palpebraeque frequenter suppurant.

Hoc sane modo morbus fere sine ulla insigni exinanitione, sed aliquando tamen non sine diarrhoea, urina, ex qua multum defidit, sudore, aut denique fluxione sanguinis ex naribus finitur.

Maximam autem partem resolvitur; verum enimvero interdum, vehementior nimirum, cito occidit; idque saepius, quandocunque faciei inprimis infederit *.

In

* Celsus, lib. 5. cap. 25.

DE ERYSIPELATE. 5

In hujusmodi quidem casibus coma et delirium magis ingravescent; cuticula vesiculas tota sustinet; spiritus difficiliter redditur; os faucesque arent; febris cum inflammatione adaugentur; accedit huc ingens anxietas, et homo, utique si ipse aetate provectus, aut si corporis habitus viriatus est*, inter septimum atque undecimum diem attonitus moritur.

Cum pedes et crura occupantur, tumere levior sit febris, somnolentiae minus, aut saepe dolor haud parvus per femur sentitur.

Illud etiam memoratu dignum est, quod febris, facie nempe tentata, raro; eadem tamen,

* Gregory's practice, p. 123.

DE ERYSIPELATE.

tamen, parte quavis alia laborante, semper fere ex inflammatione oborta minuitur.

Morbus autem in extremis corporis frequenter diuturnior, quam in facie; isque magis ad gangraenam et suppurationem spectat. Caeterum ex suppuratione facta ulcera mala et fistulosa nonnunquam nascuntur,

D. Junker affirmat, tumorem, qui magnus hoc affectu ortus fuerit aliqua ex parte post omnia perduravere, eundemque difficillimam curationem habere*.

Mammae quoque huic malo patent; unde fiunt duriusculae, intumescunt, dolent, maximeque

* Junckeri conspectus, p. 177.

DE ERYSIPELATE. 7

maximeque omnium partium ad suppurationem spectant.

Hoc porro vitium, quodcumque in axillam incidit, summum excitat dolorem, et saepissime in abscessum vertitur.

Denique hujus mali est species, quae a Plinio Zoster, ab aliis Zona, atque Anglice Shingles appellata, orbis instar, aliquot uncias lati, medium nominem ambit, quaeque ardore plurimisque pustulis comitata, nonnunquam enecare dicitur*. Postremo, vesiculae rarius alia ulla in parte, praeterquam facie, oriuntur. Nunc vero transitus ejus ad interiores partes meminisse convenit. Hippocrates ipse auctor est, 'Erysipelas

* Hoffmann, p. I. cap. 13.

8 DE ERYSIPELATE.

* erysipelas introverti, &c. *. Attamen D. Cullen, exercitatissimo illi in re medica, et ad observandum diligentissimo, et ad deprehendendum sagacissimo, nunquam omnino tale aliquid occurrit inciditve. Caeterum hanc rem in medium, id est cuique suo pro iudicio atque experientia existimandam, relinquere par est.

PRÆDISPONENTIA.

Malum quidem hoc saepius ab anno aetatis decimo quarto ad quadragesimum, raro serius rariusque citius, invadit. Foeminae vero ei multo magis, quam viri, patient; ideoque diligens medicus ait, undecim

* Aph. 25. sect. 6.

DE ERYSIPELATE. 9

ciem ex quatuordecim singulis, ita sibi oblati, semper sexus muliebris fuisse*. Nonnihil fortasse, ad hunc morbum proclivius, a parentibus traditur; sed quid et quale istud sit, statuere difficile est†. Homines cholericici et sanguinei temperamentorum, nec non mulieres gravidae, magis periclitantur. Altera ex una tentatione timeri potest. In senibus qui scorbuto malisque humoribus infestantur, acerbius saevire solet. Saepius in austrinis regionibus, (nec non in aliis) in autumno, utique si hic calidus est ac humidus, versatur.

Auctor non indiligens contemnendusve existimat, aciditatem ventriculi, id quod

B non

* Home in praelect. clinicis.

† — - Princip. medicinae, sect. 6 cap. 3.

30 DE ERYSIPELATE

non improbabile est, homines huic vitio opportuniore praestare *. Praedisponentia sane rite animadversa, ad corporis mobilitatem augendam seu vitiandam, itaque reddere id ipsum excitantibus magis obnoxium, valere videntur. Quae quidem opinio eo confirmatur, quod homines prioribus morbis, vulneribus †, manusque curatione debilitati, praecipue omnium, utique in valetudinariis, ubi saepe contagia agat, periclitantur. Caeterum haec ipsa opinio fortitan, excitantibus nimirum perpensis, probabilior evadet. Denique, vitium hoc anasarcae, asciti ‡, veterique Ictero superveniens, plerumque jugulat §.

EXCL

* Chalmers diseases of South Carolina, v. 2. p. 206.

† Celsi, lib. v. cap. 26.

‡ Percival's essays, v. 1. p. 242. 3.

§ Hoffmanni, p. 1. cap. 13.

DE ERYSIPELATE. 11

EXCITANTIA.

Horum profecto bene multa, alia ab aliis auctoribus, memorantur. Sequentia, ut videtur, in praesentia notari debent.

Corporis, exercitatione aliove modo calefacti, subita refrigeratio, aere scilicet, gelidive potus effecta *; sol acutus ignisve culinae nimius; solitae exinanitiones, veluti missio sanguinis, omissae; corpuscula per invisibilia foramina manare, quacunque de causa, prohibita †; terror ‡; atque ira, quae quidem vehementia effectus quo-

* Junckeri Conspect. p. 165.

† Home Princip. sect. 6.

‡ Zimmerman on experience, vol. 2. p. 277. 278.

12 DE ERYSIPELATE.

quodammodo contrarios praestant, tamen utraque haud immodica itidem stimulant; mala victus ratio, veluti vinorum subtilium, aut liquoris similis spirituosae potatio paulo liberalior; quam ipsam rem D. Sydenham * dixit valere ad excitandam istam speciem, quae prius a sese, deinde a D. V. Swieten ita descripta fuit, ut vix hujus loci esse videatur †.

Accedunt quoque, menses suppressae, parumve bene provenientes; exercitatio immodica, ut saltus vehemens, aut fatigatio nimis ex oneribus. Hujusmodi porro contagium haberi placet. Hoc quidem per se forsitan non sufficit, sed proclivitatem accedens

* Sydenham, sect. 6. cap. 6.

† Van Swieten Com. in Boerhaavi Aph. 723.

dens certe valet ; alioquin vix ulla quit ratio reddi, cur Erysipelas adeo in valetudinariis nonnunquam saeviat. Multa insuper, quae extrinsecus fiunt, commemorari possunt ; hydrargyrus, verbi causa, itemque cantharides, utraque nempe illita ; vulnera partium, quibus sensus major inest ; frictio vehementior ; punctio ex quarundam plantarum aculeis ; nec non alia, de quibus, utpote parum certis, sileatur. Denique, medicorum monumentis notatum est, malum hoc inter asthma et colicam spasticam, atque inter febrem et hemiplegiam exortum, aliquando illis praesidio fuisse, his vero non item.

EXPLI-

14 DE ERYSIPELATE.

EXPLICATIO SIGNORUM ALIQUOT.

Somnolentia et delirium partim ab auctiore sanguinis impetu in caput versus, partim quadam propria febris natura fieri videntur. Prius vero non esse solam causam verisimillimum est, quod, crure duntaxat occupato, saepissime illa, atque interdum quoque hoc, male habent; deinde, quod in nonnullis aliis morbis, ubi par est sanguinis impetus, neutrum adest. Calor, rubor, tumorque ex ambitu per partem citiorem, atque ita sanguine istuc congesto, oriuntur. Prurigo, quae in huiusmodi casu exercet, excitatur fortasse humore

DE ERYSIPELATE. 25

more sui generis effuso, qui quidem in cuticula, nullo nimirum facile exitu per hujus foramina dato, vesiculas supradictas informat. Suppuratio sane, in quam vitium hocce nonnunquam exit, eandem, ac caeteri abscessus, rationem habet; qua de re opinio D. Cullen est veritati proxima. Illud autem notari debet, quod suppuratio hoc in casu ad inflammationem, phlegmonica quae audit, imprimis referenda est; etenim erysipelas ex sua ipsius sede monet, se tantummodo, ut causam illius evocare posse; abscessus vero hujusmodi raro pus maturum proferunt, quippe quod a materia effusa, quantum ego existimare possum, vitietur. Gangraena denique haud raro erysipelati, quod crus occupabat, supervenit, eaque peior solita reperitur. Quae quidem res ex eo accidere potest, quod actio vasorum

rum

16 DE ERYSIPELATE.

rum illius partis adaucta vim vitalem vel minuerit, vel aboleverit; namque ratio compagis humanae ita comparata videtur, ut quo magis vis cujuscunque partis intenta fuerit, eo magis eadem ipsa deinceps languesceret.

DIAGNOSIS.

Erysipelas omnibus fere aliis morbis dignosci ex facili potest, utpote quod paucissimis proxime accedit.

Plurimum certe de phlegmone refert; siquidem plus minusve phlegmonicae inflammationis ita frequenter adest, ut, quandoque signa hujus manifestiora fuerint, aliquot apud auctores erysipelas phlegmonades

nades nominatur. Caeterum sequentia, ut videtur, errorem, qui ex similitudine nasciturus sit, arcere sufficiant.

Erysipelas semper fere nihil ultra cutem ac reticulum cutaneum *, phlegmone vero membranam cellularem inter musculos attingit, illius rubor facile prementi digito cedit, hujus non item. Erysipelati major adest calor, ruborque dilutior; nihil inflammationis acuminatae, neque ulla palpitatio partis ante suppurationem, quae demum exorta alteram adesse testatur. Erysipelas denique minus efficit tensionis, atque hoc quoque frequenter ad alteram sedem quam celerrime serpit; id quod in phlegmone nunquam cernitur. Postremo

C

ejus-

* Home Princip.

18 DE ERYSIPELATE.

ejusmodi inflammationis index est fervidus ardor, ac prurigo permolesta.

Saepissime quidem pro erythemate habetur, inconsulte autem ac temere; namque in altero indicia febris semper praecedere videntur, in altero nunquam.

Aliquatenus deinde scarlatinam simulat, Ast enimvero rubor interiorum faucium, atque ulceratio, simul cum difficultate devorandi, hanc ipsam satis certo denotant determinantque. Gravedo porro, seu coryza, indicijis scarlatinae modo dictis accedens, cynanche malignae plerumque, erysipelati autem non adest. Denique morbillorum insuper, quippe forsitan paululum quiddam erysipelati similiū, hic meminisse convenit. Jam vero distinctio est facilis et expedita.

Illos

Illos enim tussis, coryza, crebra sternutatio, raucitas quaedam, nunquam non comitantur. Huc accedit etiam, quod morbilli pueros frequentius adoriuntur; papulae latius occupant, eademque fusciores.

P R O G N O S I S.

Nunc vero ex iis, quae jam dicta sunt in historia, praesagium plerumque capi potest. Veruntamen morbus frequenter est anceps, fallitque vel peritissimos. Homo enim cum etiam tum, quae adsolent, quaeque oportet signa esse ad salutem omnia ei esse videntur, derepente extinguitur*.

* V. Swieten Comm. in Aph. 593.

20 DE ERYSIPELATE.

Si malum occupat faciem, periculosius est, si corporis extrema, diuturnius; atque in his saepius gangraena evadit.

Morbus in pectore atque axilla summum facessit dolorem, nec non praecipue omnium ad suppurationem spectant, inque eandem frequenter abit *.

In pueris vitium hoc saepe pessimis cum signis per umbilici regionem vagatur, idque fere pestiferum.

Plerumque autem, si homo est junior, febris atque inflammatio modica, somnolentia minor, si mens omnino consistit, tum bene sperari debet; utique si crustulae

* Hoffmanni, p. I. cap. 13.

DE ERYSIPELATE. 21

lae furfuraceae extrema corporis occupaverint, febrisque, illis exortis, sese inclinaverit.

Contra ea vero, si homo est senior, aut ex prioribus morbis infirmus; si corporis habitus scorbuto malisque humoribus vitatus est; si pustulae faciem occupant, idque cum magno comate et delirio, quae ambo pro inflammatione augefeunt; denique, si omnia ista difficile spiritu summaque anxietate comitantur, tunc demum nihil non mali timendum est.

Ubi inflammatio haud parva in extremis corporis permanfit, cutisque vera, vesiculis plenis foetida materie obortis, fit livida, enimvero scire licet, periculum a gangraena maximum instare.

Si

22 DE ERYSIPELATE.

Si pars affecta palpitat magisque intumescit, atque urens dolor definit, proximum fere est, ut suppuratio fiat.

Malum denique hoc, putridas inter febres enatum, plerumque imminentis exitii index est.

Postremo, vitium hocce ita manus musculos saepenumero contrahit, ut ii difficillime profecto relaxari queant; quinetiam manum ipsam, crebrius scilicet eandem repetendo, inutilem omnino interdum efficit.

CAUSA PROXIMA.

Causae quidem morborum proximae, quales a D. Gaubio definiuntur, haud saepe innotescunt.

innotescunt. Quod ad morbum, de quo nunc agitur, attinet, proximum vero est, materiam quandam in corpore gigni, quae, febre praesente, summam supra cutem egeratur, ibique signa prius memorata exhibeat.

RATIO ET METHODUS MEDENDI.

Jam vero id ipsum aggredimur, quod certe plurimum refert, quodque explicatum habet difficillimum. Auctores enimvero ita inter sese dissentiunt, ut alii alia, eaque disjuncta maxime et contraria, praecipiant, quod quidem magis ex propriis de morbi natura opinionibus, quas quisque mentibus suis comprehenderunt, quam ex aliqua ejus ipsius signorum varietate oblata, accidisse videtur.

Illud

24 DE ERYSIPELATE.

Illud sane in praesentia, quippe verissimilius, dicere aulam, quod erysipelas haud specie, sed gradu tantummodo ac sede, variat; ideoque eandem fere curationem, eamque duplicem desiderat.

Si facies enim afficitur, impetum sanguinis ad caput versus citatiorem minui; deinde, si qua alia pars occupatur, inflammationem discuti, itaque suppurationem aut gangraenam arceri, oportet.

Cum vero consilium huiusmodi, quippe quod dirigatur ad levanda duntaxat pejora signa, anceps atque ineptum videatur, rationes ejusdem subjicere convenit. In omni profecto exanthematum genere, ubi causa excitans accesserit proclivitati, febris atque inflammatio oriuntur; sed quomodo
istud

istud fiat, plane expediri fortasse nequitur. Veruntamen si, uti supradictum est, materia quaedam gignitur in corpore, quae, febre praesente, summam supra cutem egeratur; satis constabit, naturam ita molientem, temere aliquid impedire alienum esse. Quinetiam ipsa experientia, auctoribus D. Home et Juncker, testatur, reprimentia hoc in casu adhibita exitio fuisse. Deinde erysipelas quandam, ut nemo nescit, similitudinem habet cum variolis et morbillis. Nunc vero in hisce curandis prudentis medici est, non quidem obfistere obviam, sed arte pejora signa adeo moderari, ut inceptum suum cursum cum noxa quam minima peragant. Quae cum ita sint, mitigatione potius, ut videtur, quam contrario occurso pugnandum est.

D

Hinc,

26 DE ERYSIPELATE.

Hinc, si facies afficitur, sanguinem vel quadam ex parte, vel ex toto corpore, vel etiam, si res postulat, ex utrisque mitti necesse est, quo nimirum vasa rite exonerentur, impetusque ad caput versus minuatur. Imo vero, si coma ac delirium simul cum arteriarum pulsu duro, validoque vehementiora adfunt, unde dubium imminet periculum, tum denique sanguinis tantundem, quantum profecto indicia requirant, ex vena jugulari, vel temporali arteria depleri expedit. Porro, in ejusmodi casu una duntaxat sanguinis missio raro sufficit; ideoque tali auxilio liberius atque audacius utendum est, quoniam interitus plane quodocunque insequitur, ab apoplexia, eaque orta ipso morbo, vel certe inflammatione intra cranium excitata, allatus esse videatur.

Caeterum,

Caeterum, hominibus ex morbis prioribus imbecillis, praesidium huiusmodi rarius multo petendum est. Ubi autem inflammatio alias occupat partes, tum vero sanguinem detrahere plerumque parum expedit; attamen, illa suadente, hoc ipsum non negligi debet.

Cum doloris multum molestiaeque adest, corporis scilicet extremis, pectore, vel axilla tentatis, tunc opium maxime juvare potest, quippe quod irritationem, quae ipsa augeat febrem, tollit. Idem porro forsitan plus proficit, utpote quod vim humorum totum per corpus circumeuntium minuat, itaque loco laboranti pro rata portione succurrat.

Utrique

Utrique profecto curationi, supra propositae, cibos potionesque refrigerantes pariter accedere maxime necessarium est.

Medicamenta, quae alvum movent, plerumque non parum profunt; quae cum multa sint, eaque varie valeant, illud operae pretium est notare, quod sal Catharticus Glauberi, Sal Rupellensis, et Cremor Tartari optime respondent, quippe quae cum purgent, tum praeterea refrigerent. His denique Infusum Tamarindorum cum sena addere lubet, utpote id satis commode grateque alvum cieat.

Complures vomitoria laudant; utrum vero id jure faciant, necne, dubitari potest, D. Juncker ea tota abjudicat atque ejicit; et D. Hoffmann de illorum usu caute admodum

modum et cogitate praecepit, idque vere
 forsitan; etsi opinio de modo, quo no-
 ceant, allata improbabilis habeatur. E-
 nimvero, si vomitus fiat dum papulae occu-
 pant faciem, difficile est intellectu, quin
 periculi quiddam, impetu scilicet sanguinis
 ad caput versus adaucto, facefferetur. Cae-
 terum, si qua alia pars, verbi causa, crus
 afficiatur, ea medicina nihil omnino opus
 est. In confesso quidem est, vomitum ex-
 halationem per cutem augere; verumta-
 men haec eadem magis in Erysipelate,
 quam in Variolis et Morbillis augeatur
 oportere, haud ita constat. Adeo ut mi-
 nime dicam, vomitoriis in hujusmodi casu
 non temere utendum est.

Si pulsus arteriarum citatus est et lan-
 guidus, una cum signis debilitatis, malo
 vero

36 DE ERYSIPELATE.

vero faciem occupante, D. Skeete, pro sua propria experientia, auctor est, qui imperet, ut cortex Peruvianus, vinum, aliaque stimulantia ingerantur. Verum enimvero in iis quaedam paulo subtilior observatio adhibenda *; quin etiam cortex ipse Peruvianus, in ejusmodi casu, anceps erit auxilium, nisi si quando imbecillitas summa, vel putrida febris, adfuerit. Caeterum, si unquam fortasse hoc medicamentum profecturum sit, tum certe maxime, ubi vitium invaserit corporis extrema, proderit, idque seu gangraenam arcendo, sive pus, saepe insequente suppuratione genitum, aliquanto melius reddendo †.

Illud

* Skeete on Peruvian bark, p. 241. 2.

† De hac re vide Cullen's Mat. Medica, v. 2. p. 205.

Illud porro auctor, modo laudatus, addidit, quod cortex Peruvianus una cum aqua calcis fertur ab aliquot plurimum proficere ad istud erysipelatis genus, quod hominibus accedit, qui Hydrargyro Luem veneream depellant. Quod quidem, quia haud improbabile, ideoque curantium animadversione dignum, ut, quale id demum sit, experimentis deprehendatur*.

Potest quoque fieri, ut vinum summa pro imbecillitate necessarium sit; verbi causa, quando Erysipelas curationes manufactas, quae summam debilitatem attulerint, excipit, aut morbos ad putredinem spectantes comitatur.

De

* Skeete on Peruvian bark, p. 241. 2.

32 DE ERYSIPELATE.

De Viſtus autem ratione fere inter omnes convenit, ut cibus levis facilisque ad concoquendum, circumciſis omnibus conditis, eſſe debeat.

De rebus denique extrinſecus admoventis non eſt quod multa loquamur.

Emollientia fomenta a ſedulo ſagacique D. Sydenham laudantur *; diuturnior autem uſus atque experientia docent, eadem ipſa nocere, quippe quae faciunt, ut malum latius citiusque ſerpat.

Spirituofa etiam, eo quo ſtimulent, inutiliora ſunt. Idem fere de Camphora quoque dicendum eſt.

An

* Sydenham, ſect. 6. cap. 6.

An vero Saccharum Saturni solutum factis aliquando profecisset, nec ne, sine ulla dubitatione statuere nequeo. Nihil amplius fortasse, quam inflammationem quodammodo levare valet. Caeterum, quatenus iis credendum est, qui autumant, hoc remedium saepe retrorsus malum impellere ad partem internam, tum denique melius cernetur, quando tale quid profecto unquam accidisse constiterit.

Unguenta aliena sunt, siquidem impedire possunt, quo minus effusa materia libere exsudet.

Ista porro, quae narcotica audiunt, extrinsecus imposita, dolorem sane minuunt; atqui in suspicionem gangraenae invitandae

E inciderunt;

34 DE ERYSIPELATE.

inciderunt ; id quod, dummodo verum est, eadem fatis superque improbat.

Sola utique omnium hujusmodi farina avenacea videtur necessaria utilisve ; quippe quae materiam effusam absorbeat, neque vero, pollinis instar, in crustas indurescat. Panni lanei haud fatis commode respondent ; quia partem nimis calefaciunt, ac fortasse quodammodo irritant.

Si dolor faciei acrius exercet, Cantharides imponi cervici dorsove non alienum est ; si coma aut delirium, facie scilicet occupata, adsunt, corpus potius erectum haberi expedit. Denique, hujusmodi in casu, lavatio calida pedum crurumque laudatur ; haec autem impetu, nempe humorum circummeuntium,

meuntium, utcunque adaucto, inutilis esse videatur*.

Cum vero per ea, quae supra comprehensa sunt, parum proficitur, dolorque altius insidet, nec non pars ipsa cum palpitatione magis intumescit, protinus colligere licet, suppurationem fieri; quae quidem, D. Cullen auctore, tardius eadem, ex Phlegmone orta, finitur †. In hoc autem casu emollientibus, quae abscessum promoveant, necnon etiam mitigatoriis, ubi vehemens dolor urget, ingestis, quae afferant, quietem, pugnandum est.

Enimvero est, ubi malum, ne ad haec quidem cedens, ingravescit. Dolor enim augetur;

* Edinburgh Medical essays, v. 6. p. 381. 2.

† Cullen praelectiones.

36 DE ERYSIPELATE.

augetur ; locus deinde ex rubro fit lividus ac mollis ; simul dolor ipse cum calore desinunt, pulsusque arteriarum elanguescit.

Quae cum ita sint, utique si ulcerationes, unde ichor niger et tetri odoris exit, in parte laborante oriantur, tunc demum in praecipiti aegrotus versatur ; ideoque protinus illis, quae putredinem maxime arcent discutiantque, subveniendum est. Ejusmodi vero omnium, quae extrinsecus admo-
veri oportet, cum eo tamen, ut pars quaecunque jam emortua prius excidatur, merus humore saccharo confectus (Anglice strong Rum) et cortex Peruvianus, vel hic idem et vinum, valentissima sunt.

Vinum deinde rubrum una cum cortice Peruviano ingeri convenit. Hunc quidem

sub

sub pulveris forma, singulis diebus certe ad unciam usque, si tuto id fieri potest, imperari maxime expedit. Caeterum, si nausea obstat, quo minus pulvis assumatur, tinctura commodè facit; et si stomachus utraque fastidit respuitve, tum demum, ratione scilicet monente, 'satius esse anceps auxilium' 'experiri, quam nullum'; nonnihil ejusdem ipsius ex inferioribus partibus infundere licebit.

Potui quoque id tantum acidi vitriolici adjici debet, quod acidulo sapore imbuat; nihil amplius.

Denique, aer purus et frigidulus, nec non munditia, quam maxima imperanda sunt; quippe quae multum adversus gangraenam inserpentem valeant.

Postremo,

38 DE ERYSIPELATÈ.

Postremo, si aliquando tandem suppura-
tio inceperit, partesque sanæ a corruptis
fuerint dimotæ, tunc ulcus debet curari
modo solito, quod est, emollientibus ex-
trinsecus impositis, lenibusque emplastris,
quæ, aere atque omni irritatione depulsis,
ad sanationem non parum profunt.

F I N I S.

